

POLITOLOŠKI RAZGOVORI 2018.

Hrvatsko politološko društvo (HPD) krovna je strukovna organizacija u Hrvatskoj koja je osnovana 1966. Član je International Political Science Association (IPSA) i Central European Political Science Association (CEPSA) kao dviju najvažnijih međunarodnih strukovnih organizacija. Najvažniji oblik djelovanja, uz znanstveni godišnjak *Anali Hrvatskog politološkog društva*, koji se od 2017. indeksira i u međunarodno priznatoj znanstvenoj bazi SCOPUS, zasigurno su Politološki razgovori koji su se tradicionalno održavali jednom godišnje, uglavnom na obljetnicu Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Politološki razgovori 2018. povratak su toj tradiciji, jer su drugi takav skup održan za redom. To je nedvojbeno zasluga novog vodstva Hrvatskoga politološkog društva. Naime, u mandatu prethodnog vodstva takvi su se skupovi, nažalost, prestali održavati, a i mnoge druge aktivnosti gotovo su potpuno bile zamrle.

Ovogodišnji Politološki razgovori održani su 7. i 8. studenoga. Činile su ih dvije znanstvene konferencije: skup "Suvremena predstavnička demokracija: manjkavosti i mogućnosti", na kojemu su sudjelovali samo hrvatski politolozi, i međunarodni skup "Teorije međunarodnih odnosa: kako interpretirati suvremeni svijet", na kojemu su sudjelovali i znanstvenici iz drugih zemalja. Međunarodni skup zajedno su organizirali Hrvatsko politološko društvo, Fakultet političkih znanosti i fakultetska biblioteka "Političke analize".

Konferenciju su 7. studenoga pozdravnim govorima otvorili predsjednik Hrvatskoga politološkog društva Dražen Lalić i dekan Fakulteta političkih znanosti Zoran Kurelić. Uslijedilo je plenarno izlaganje Slavena Ravlića "Križa liberalne predstavničke demokracije". Ravlić je istaknuo kako se na krizu liberalne demokracije ne mora gledati samo negativno. Grčka etimologija riječi "kriza" podrazumijeva "kritično stanje bolesti kada je moguć fatalan ishod ili poboljšanje i izlječenje", dok "kineski ideogrami označavaju opasnost od lošeg ishoda, ali i šansu za nešto novo i bolje". Ravlić je zaključio kako kriza može biti šansa za opstanak i razvoj liberalne predstavničke demokracije. O nedostacima i mogućnostima suvremene predstavničke demokracije iz različitih je perspektiva potom raspravljalo četvero sudionika. Krešimir Petković govorio je o ideologiji, diskursu i istini u javnim politikama. Na njegovo se izlaganje nastavio Dražen Lalić govoreći o zlouporabi istine u suvremenoj parlamentarnoj demokraciji. Višeslav Raos izlagao je o procesima nacionalizacije i europeizacije talijanske Sjeverne lige/Lige. Antonio Karlović u svojem se izlaganju usredotočio na simulirane demokracije u Europskoj uniji.

Na kraju prvog dana razgovora predstavljen je zbornik *Marksističke teorije međunarodnih odnosa* (2018), četvrta knjiga u seriji zbornika o teorijama međunarodnih odnosa – prethodne tri bavile su se realističkima, liberalnim i

konstruktivističkim teorijama – a sve je uredio Dejan Jović. Knjige su predstavili Zoran Kurelić, Božo Kovačević, predavač na Visokoj školi međunarodnih odnosa i diplomacije "Dag Hammarskjöld", Višeslav Raos, glavni urednik biblioteke "Političke analize" u sklopu koje su objavljene tri od četiriju knjiga, te urednik izdanja Dejan Jović.

Međunarodni skup, koji je održan 8. studenoga, sastojao se od triju panelskih rasprava: "Teorije međunarodnih odnosa: stanje discipline", "Teorije međunarodnih odnosa u jugoslavenskom i postjugoslavenskom kontekstu" i "Teorije međunarodnih odnosa u suvremenom regionalnom, europskom i globalnom kontekstu". O prvoj temi izlagala je četvero sudionika. Božo Kovačević pokušao je odgovoriti na pitanje čemu teorije međunarodnih odnosa. Petar Popović usredotočio se na napetosti između liberalizma i realizma, odnosno pokušao je iznaći odgovor na pitanje je li riječ o konceptijskom mitu ili ideološkoj dogmi. Ivo Visković raspravljao je o tome je li uopće moguća jedinstvena teorija međunarodnih odnosa. Marko Lovc razmatrao je ulogu velikih teorija međunarodnih odnosa, liberalizma, realizma i konstruktivizma, u doba suverenizma i nacionalističkog populizma.

O drugoj temi raspravljalo je troje sudionika. Marko Kovačević predstavio je

svoj zajednički rad s Filipom Ejdušom o mapiranju discipline međunarodnih odnosa na postjugoslavenskom području. Dejan Jović govorio je o utjecaju eksplanatorne snage teorija međunarodnih odnosa na priznanje novih država na postjugoslavenskom prostoru. Ana Bojinović Fenko izlagala je o eksplanatornoj snazi teorija međunarodnih odnosa u objašnjavanju vanjskih politika postjugoslavenskih država.

I o trećoj temi međunarodnog skupa izlagalo je troje sudionika. Jasmin Hasić govorio je o vanjskoj politici postdejtonske Bosne i Hercegovine iz perspektiva postkolonijalnih teorija međunarodnih odnosa. Mladen Lišanin govorio je o vanjskoj i sigurnosnoj politici Europske unije, gledanoj kroz "naočale" realističke teorije međunarodnih odnosa. Miloš Šolaja razmatrao je mogućnost primjenjivosti teorijskih paradigma međunarodnih odnosa u analizi međunarodnog poretka 21. stoljeća.

Politološki razgovori 2018. općenito se mogu ocijeniti pozitivnim, kako zbog obnove tradicije godišnjih znanstvenih rasprava o važnima političkim temama u zemlji i svijetu tako i zbog usredotočenosti na dvije uistinu goruće teme – krizu suvremene predstavničke demokracije i krizu međunarodnoga političkog poretka.

Borna Zgurić